

Idem a S. Auberti Archidiacon. Abbati de Annona, & Præposito Cameracen. (an. 1226.)

Gravem & dolore non vacuam: [& inf. 1] Difer. v. mandamus, quatenus si vobis constiterit Archidiaconum semel & secundo, contra fidem homagii præstiti, ac debitam reverentiam, Episcopum suum esse dominum negasse b, vel in foro seculari deposuisse contra eum super rebus spiritualibus quæstionem, aut tam in valiori Episcopi, & lociorum ejus, quam fratri ejus, vel e complicitibus suis causam, vel consilium præbuisse: ipsum tanquam membrum putridum ab Ambianen. Ecclesia perpetuo abscindatis, beneficia sua facientes personis idoneis per illos, ad quos donatio pertinet, assignati.

[1 Ac toti Clero contumeliam aculeis circumfertam recipimus quæstionem: quod cum ven. f. n. Ambianen. Episcopus quoddam beneficium vacans, quod altare dicitur, cuidam idoneo, prout ad se spectare credebat, absente Archidiacono Ambian. contulisset, idem Archidiaconus stipatus caterva fratris sui, & quorundam aliorum, accedens ad Episcopum memoratum, & proponens, quod ei injuriatus fuerat super hoc, insinuat apud eum, ut sine cause cognitione a beneficio ipso prorsus amoveretur ab eo institutus.]

C A P. XVI.

Ponit XV. gravamina illata Religiosis, a quibus præcipit Prælatos abstinere.

Gregorius IX. universis Ecclesiarum Prælati. (an. 1235.)

Inimica iniqua: [& inf.] Cum religiosi viri abnegantes salubriter semetipsos, elegerint in paupertate Christo pauperi ad placitum famulari, tanquam nihil habentes, & omnia possidentes: non desunt plerique tam Ecclesiarum Prælati, quam alii, qui cæca cupiditate seducti, propriæ aviditati subtrahi reputantes, quicquid prædictis fidelium pietas elargitur, quietem ipsorum multipliciter inquietant d. Volunt namque contra regulam a sede Apostolica approbatam, & sui ordinis instituta, ipsis invitit eorum confessiones audire, ac eis injungere poenitentias, & Eucharistiam exhibere: nec volunt, ut corpus Christi in eorum Oratoriis reservetur: & fratres ipsorum defunctos apud Ecclesias suas compellunt sepeliri, & eorum exequias celebrari: & si quis decedentium fratrum alibi, quam in suis Ecclesiis eligat e sepulturam, funus primo ad Ecclesias suas deferri cogunt, ut oblatio suis usibus cedat. Nec sustinentes eos habere campanam, vel cœmeterium benedictum, certis tantum temporibus permittunt ipsos celebrare divina. Volunt quoque in domibus eorum f certum numerum fratrum, Sacerdotum, Clericorum, & Latorum, necnon cereorum, lampadum, & ornamentorum, pro voluntate sua taxare, ac residuum cereorum, quando noviter apponuntur, exigunt ab eisdem. Nec permittunt, quod g novi Sacerdotes eorum alibi, quam in Ecclesiis suis celebrent primas Missas, eos nihilominus compellentes, ut in quotidianis Missis, quas in suis locis, & altaribus celebrant, oblationes ad opus eorum recipiant, & reservent: quicquid etiam eis, dum celebrant Missarum solennia, intra domorum suarum ambitum pia fidelium devotione donatur, ab ipsis extorquere oblationis nomine contententes, quod eisdem tam in ornamentis altaribus, quam in libris Ecclesiasticis absolute confertur, vendicant perperam juri suo. Quocirca mandamus, quatenus universi, & singuli a prænotatis gravaminibus desistatis, subditos vestros ad hujusmodi arctius compescendo.

C A P. XVII.

Ponit XII. gravamina Prædicatorum, & Minorum, a quibus præcipit Prælatos abstinere.

a al. Idem Abb. S. Alberti Archidiacon. de Annona, &c. b denegasse. c al. cum complicitibus, &c. d inquietent, e eligit. f eorundem. g ut.

Idem universis Ecclesiarum Prælati. (an. 1236.)

Inimica prava: [& inf.] Cum quidam viri religiosi, utputa fratres Prædicatores, & Minores (quorum ordinem, & regulam sedem Apostol. noscitur approbasse) in arctissima b paupertate Christo pauperi famulentur, plerique Prælati, & alii eos ad Synodos suas cogunt accedere, ac suis constitutionibus subjacere: nec his contenti, Capitula & scrutinia in locis fratrum pro his corrigendis facturos se comminantur, fidelitatem juramento firmatam ab eorum ministris & custodibus exigentes: eis quoque, ut tam extra civitates, quam intra cum eis professionaliter veniant, ex levi causa mandantes, excommunicationis sententiam fulminant in benefactores ipsorum: & idipsum fratribus comminantes, eos de locis, in quibus Domino famulantur, fatagunt amovere, nisi eis obediunt in omnibus supradictis. Ad hoc c ne fratres ad honorabiliores d civitates & villas, ubi religiose ac honeste valeant commorari, a populis devote vocati accedere audeant inhibentes, tam in accedentes fratres, quam in receptores e eorum præsumunt excommunicationis sententiam promulgare. Ab eis etiam de hortorum fructibus decimas, necnon de habitaculis fratrum (sicut de Judæorum domibus) contendunt redditus extorquere: afferendo, quod nisi fratres morarentur ibidem, ab aliis habitatoribus proventus aliqui solverentur: & ut ipsos suæ subdant totaliter ditioni, eisdem ministros, & custodes volunt præficere pro suæ arbitrio voluntatis. Quocirca mandamus, quatenus universi & singuli a prænotatis gravaminibus desistatis, subditos vestros ab hujusmodi arctius compescendo.

C A P. XVIII.

Non servans interdictum, suspensus est ab officio, & beneficio, & omni jurisdictione. h. d. secundum verum intellectum.

Idem Archiepiscopo Bracaren. f (an. 1236.)

Tanta est clavis Petri: [& infra.] Ad confusionem P. Episcopi quondam Colubrien. non potest in memoria non venire, quantum in nos, & Ecclesiam Romanam deliquerit, despexerit Petri claves, & Ecclesiasticam læserit potestatem: cum non solum interdicti sententiam (quam servaverat ab initio) temere violavit, verum etiam induxit alios, imo compulit, non servare: & quos inducere monitis, & flectere minis ac terroribus ad violandam interdicti sententiam nulla potuit ratione, post atroces injurias, amissionem honorum, spoliationem parentum, dignitatibus, præbendis, & beneficiis spoliatus, coegit miserabiliter exulare, ea suis in hac parte fautoribus non absque præsumptione temeraria conferendo, quæ omnia idem Episcopus in nostra, & g fratrum nostrorum præsentia publice recognovit. Licet autem memoratus Episcopus in manibus nostris spontanea cesserit voluntate, nolentes tamen, ut hi, qui hujusmodi sententiam interdicti non sunt veniti temeritate propria violare, ac recipere dignitates, Præbendas, ac beneficia aliorum, qui absque culpa & sine causa rationabili eis fuerant spoliati, severitatem effugiant canonicæ ultionis, ne facti perveritas transeat præsumptoribus in exemplum: auctoritate Dei omnipotentis, omnem institutionem, destitutionem, collationem Præbendarum, beneficiorum, ac dignitatum præsumptas per eundem Episcopum, & excommunicationis, seu interdicti sententias, in quocunque hac occasione prolatas ab eo post interdicti violationem ejusdem, decernimus irritas & inanes. Quia vero ubi magis exceditur, ibi est

a De cogendis Synodis, & qui sint vocandi, vid. Conc. Trid. sess. 24. de reform. c. 2. b altissima. c ad hæc. d honorabiles. e receptores. f Bracarensis, & Colubriensis seu Colibriensis, Episcopatus sunt vetustissimi in Portugallia: g al. ita, & in fratrum, &c.

est severius vindicandum: mandamus, quatenus omnibus, quos prædictus Episcopus in supradicta beneficia, Præbendas, & dignitates intravit, non solum a beneficiis ipsis, Præbendis, & dignitatibus, verum etiam ab aliis beneficiis (si qua obtineat) & Ecclesiis prorsus amotis tam præsumptores eodem, quam omnes alios, qui præfatum interdictum damnabiliter violaverunt a, suspendas auctoritate Apostol. ab officio, & beneficio. Illos quoque, quos in personas, & res prædictorum Canonicorum, Prælatorum, & Clericorum manus temerarias constitit extendisse, ad nostram venire compellas præsentiam, pro meritis sententiam crecepturos, invocato ad hoc [si opus fuerit] auxilio brachii secularis.

TITULUS XXXII. DE NOVI OPERIS NUNCIATIONE. C A P. I.

Etiam Ecclesia edificata post nunciationem novi operis, destruenda est expensis constructis. h. d. cum sequenti.

Lucius III. Paduano Episcopo. (an. 1181.)

Intelleximus d ex literis tuis, quod cum causa, quæ vertitur inter Priorem S. Cypriani, & Clericos de Rodigio super Capella, quæ in præjudicium baptismalis Ecclesiæ de Costa ab eisdem Clericis est constructa, Fr. t. delegata fuisset: [& inf. 1] quia vero e sicut leges non dedignantur sacros canones imitari, ita & sacrorum statuta canonum Principum constitutionibus adjuvantur: Fr. t. mandamus, quatenus diligenter considerans, quod post denunciationem novi operis, sive jure, sive injuria aliquid construatur, legibus debet constitutionibus demoliri: & quia nulla Ecclesia in præjudicium est alterius construenda f, negotium ipsum secundum legum, & canonum statuta non differas terminare.

[1 Fine canonico terminanda, partibus autem ad tuam præsentiam convocatis per testes sufficienter tibi innovuit, quod præfata Ecclesia de Rodigio eandem Capellam post app. ad nos factam, & denunciationem novi operis edificare inceperat, & ob hoc præfatus Prior in judicio postulabat, quicquid in sepe dicta Capella post appell. ad nos factam, & denunciationem novi operis factum fuerat, penitus demoliri. Super quo discr. t. dubium videbatur, utrum ad hæc procedi posset canonico judicio, cum nihil de nunciatione novi operis sit in canonibus definitum, duxisti sed. Apostolicam consulendam.]

C A P. II.

Summatum est ut sup. cap. primo.

Innocentius III. Cantuar. Archiep. [an. 1210.]

Cum ex injuncto: [& inf. 1] Fr. t. mandamus, quatenus quicquid edificatum est in Ecclesia de Lamech, post novi operis nunciationem expensis tuis facias penitus demoliri, eo non obstante, si etiam absens extiteris, cum cautum sit legitima sanctione, ut si is, cui opus novum fuerat b nunciatum, ante remissionem edificaverit, deinde agere coeperit jus sibi esse ita edificatum habere, sibi debeat actio negari, reducens prorsus in irritum quicquid de instituendis ibi Canonicis, & aliis ad ipsam Ecclesiam pertinentibus ate, vel prædecessore tuo cognoscitur ordinatum, eorum redditibus ad statum pristinum revocatis, quos ab obligatione præstiti juramenti pro eo, quod ibidem instituti fuerunt, auctoritate nostra per te denunciari præcipimus absolutos: cum enim amodo non teneat principale, quicquid ex eo, vel ob id secutum est, sub præmissa distri-

a Violant. b Hæc duo verba, auctoritate Apostolica, desunt in aliquot manuscr. & in impressis paulo vetustioribus. c Vox, sententiam, deest in antiquioribus. d C. 3. tit. de Eccles. edific. in 2. comp. e al. quia vero sacra leges, &c. f constituenda. g Cap. 1. de novi oper. nunc. in 3. compil. consule Hof. in c. preced. h fuerit.

Tom. II.

ctione decernimus irritandum: [& inf. 2] Super eo quoque non sufficimus admirari, quod cum viri religiosi Monachi Cantuarien. qui omnia dimiserunt pro Christo, tot laboribus, & periculis personas, & res non dubitaverunt a frequenter exponere (quod non fecissent, nisi cognoscerent præmissa respicere in grave Cantuar. Ecclesiæ detrimentum) tu saltem pro vitando tam gravi scandalo proximorum ad hujusmodi etiam tibi prohibitis non cessasti: cum sacra Scripturæ testimonio debueras b didicisse, quod licet opera illa, quæ sine mortali peccato omitti non possunt, non sunt c pro vitando scandalo d dimittenda, nec ea debent pro scandalo vitando committi, quæ sine mortali peccato committi non possunt: ab his tamen, quæ sine peccato mortali committi possunt pariter, & dimitti, sit pro scandalo tollendo cessandum, & eis etiam pro vitando scandalo insistendum: unde Apostolus: Si scandalizatur e frater non comedam carnes in æternum. Et Dominus fin Evangelio contra eos, qui scandali præstant materiam: Væ, inquit, homini illi, per quem scandalum venit, &c. Et licet majorum scandalum sit vitandum, vitandum est etiam scandalum pusillorum juxta testimonium veritatis: Qui g scandalizaverit (inquit) unum de pusillis istis, qui in me credunt, &c. Finis ergo his taliter a te imponatur, quod præterita contradictionis rebellio per virtutem sequentis obedientiæ valeat expiari.

[1 Distincta tibi jussione mandavimus, ut in negotio capelle de Lamech, juxta formam in literis Ap. comprehensam ab oppressione Monachorum Cantuarien. omnino cessares. Cum autem quæ præmissimus, & similia in nostra fratrumque nostrorum præsentia prudenter essent a nunciis allegata: nos, qui tempus accepimus justitiam iudicandi, volentes illius vestigiis inhaerere, apud quem non est acceptio personarum, cuius locum licet indigni teneamus in terris, & ita via regia prudenter debeamus incedere, ut non declinemus ad dextram, vel ad sinistram, prædecessores quoque nostros Urban. & Clem. & etiam Celestinum credentes amplius imitandos in illis, maxime quæ deliberatione prævia statuerunt, de communi f. n. c.)

[2 Sicut sancitum est in traditione canonica & civili.]

C A P. III.

In opione est nunciantis novum opus, an intra tres menses de præjudicio suo debeat ostendere, & interim cessetur ab opere: an vero recepta cautione de opere demoliendo, statim edificare permittat. h. d. cum seq.

Honorius III.

Significantibus i Canonicis S. Opportunæ Parisien. innovit nobis, quod cum super eo, quod N. civis Parisien. in quadam platea Ecclesiæ suæ eis prohibentibus in sum edificabat præjudicium, & gravamen, deposuerunt coram Officiali Parisien. Archidiacono quæstionem, eis offerentibus in continenti probare præjudicium, & plateam ad suam Ecclesiam pertinere, ac petentibus, non obstante, quod dictus N. cautionem de demolendo opere offererat, edificium prohiberi. Et quia idem Officialis interloquendo decrevit probationes eorum admittendas esse, ac ab opere interim quiescendum, idem N. ad Senonen. Ecclesiam provocavit. Sed cum Senon. Officialis eadem interlocutoria revocata decreverit, ad opus sub cautione de demolendo ipso non admissis eorum probationibus procedendum, prædicti Canonici nostram audientiam appellarunt: [& inf. 1] Ideoque mandamus, quatenus, si est ita, revocato in

X x

a Dubitaverint b debeas. c sicut. d Vid. B. Thom. 2. 2. quæst. 43. per totam quæstionem. e 1. Cor. 8. f Matth. 18. g Ibid. h Decano & præposito majoris Ecclesiæ Ambianen. Cont. i Vid. Doct. in l. 1. D. de novi op. nunc. x al. curiam, idque in recentioribus, nam vetustiores Cod. Ecclesiam habent. l opere.

irritum, quicquid post appellationem hujusmodi invenerit attentatum &c.

[1 Unde petebant, ut ipsorum probationes recipi, & probandi edificium mandavimus.]

C A P. IV.

Summarum est supra capitulo proximo.

Gregorius IX. [an. 1230.]

IS, cui opus novum te nunciaste proponis, non obstante cautione, quae offertur ab ipso de opere destruendo, si non jure edificatum existat, tenetur de per trium mensium spatium expectare, juris tui praedictum probare volentem.

TITULUS XXXIII. DE PRIVILEGIIS, ET EXCESSIBUS PRIVILEGIATORUM.

C A P. I.

Episcopalis dignitas non debet tribui, nisi locis insignibus, & populosis.

Leo Papa. [an. 459.]

Episcopalia gubernacula non nisi majoribus populis, & frequentioribus civitatibus praesidere oportet, ne honor, cui debent excellentiora committi, sui numeritate vilescat.

C A P. II.

Non obstante privilegio fori, potest Laicus Ecclesiam malefactor per Ecclesiam puniri.

Gregorius P. Subdiacono. [an. 600.]

Sicut b in iudiciis Laicorum privilegia turbare nolumus, ita eis praedictis nobis moderata volumus auctoritate resistere. Violentos itaque Laicos coercere, non contra legem est agere, sed legi facere c subsidium.

C A P. III.

Religiosi etiam exempti Ecclesias, & decimas non debent a Laicis recipere, sine consensu diaconorum. hoc dicit usque ad §. Excommunicatos.

Alexand. III. in Concil. Lateran. d [an. 1179.]

Cum & plantare sacram religionem, & plantatam fovere modis omnibus debeamus, nusquam e hoc melius exequimur, quam si nutrire ea, quae recta sunt, & corrigere, quae profectum virtutis impediunt, commissa nobis auctoritate curemus. Fratrum autem, & Coepiscoporum nostrorum conquestione comperimus, quod fratres Templi, & Hospitalis, & alii Religiosi, indulta sibi ab Apost. sede privilegia excedentes contra Episcopalem auctoritatem multa praesumunt, quae & scandalum faciunt, & grave pariunt periculum animarum: [& inf. 1] Ecclesias igitur, & decimas de manu Laicorum sine consensu Episcoporum, tam illos, quam etiam quoscunque alios Religiosos recipere prohibemus, dimissis quascunque contra tenorem istum aliquo tempore receperunt.

[1 Proposuerunt enim, quod Ecclesias recipiunt de manu Laicorum, excommunicatos, & interdictos ad Ecclesiastica recipiunt sacramenta, & ad sepulturam admittunt in cunctis Ecclesiis suis praeter eorum conscientiam, & instituunt, & amoveant Sacerdotes, & fratribus eorum ad eleemosynas querendas euntibus, est indultum eis, ut in adventu eorum jucundo semel in anno aperiantur Ecclesiae, atque in eis divina celebrantur officia, plures ex eis de una sive diversis domibus ad interdictum locum saepius accedentes, indulgentia privilegiorum nostrorum in celebrandis officiis, & sepeliendis mortuis abutuntur, & mortuos apud interdictas Ecclesias sepelire praesumunt. Occasione quoque confraternitatum, quas in pluribus locis faciunt, robur & auctor. Episcopalem enervant, dum contra eorum sententiam sub aliquorum privilegiorum obtentu munire cunctos intendunt, qui

a Denunciaste. b C. 2. eod. tit. in 1. comp. c Ferre, legendum est, ex registro. d In Conc. Lat. sub Alex. III. c. 9. & c. 3. eod. tit. in 1. comp. e nunquam. f veritatis, in Concilio.

ad eorum fraternitatem voluerint se conferre. In his autem, quia non tam de majorum conscientia, quam de minorum discretione exciditur, & removenda ea, in quibus excidit, & quae dubitationem faciunt, decrevimus declaranda.]

Excommunicati, & interdicti omnino non debent admitti ad divina, etiam per Religiosos exemptos. h. d. usque ad §. In Ecclesiis. Abbas Siculus.

§. 1. Excommunicatos a quoque, & nominatim interdictos tam ab illis, quam ab omnibus aliis juxta Episcoporum sententiam statuimus evitandos.

Religiosi etiam exempti in Ecclesiis non pertinentibus ad eos, pleno jure non instituunt, nec destruunt inconsultis Episcopis, sed rationem exigunt in temporalibus ab institutis. hoc dicit usque ad §. Quod si.

§. 2. In Ecclesiis vero suis, quae ad eos pleno jure non pertinent, instituendos Presbyteros Episcopis representent, ut eis de plebis cura respondeant. Ipsi vero pro rebus temporalibus rationem exhibeant competentem. Institutos etiam inconsultis Episcopis non audeant remove.

Hospitalarii, & Templarii semel in anno celebrant in Ecclesia posita in loco interdicto, ibi tamen non sepeliuntur corpora mortuorum. h. d. usque ad §. De confratribus. Abbas.

§. 3. Quod si Templarii, vel Hospitalarii ad Ecclesiam venerint interdictam, non nisi semel in anno ad Ecclesiasticum officium admittantur, nec tunc ibi sepeliuntur corpora defunctorum.

Confratres exemptorum, seu ipsorum oblato, qui in totum non se transferunt, judicari possunt ab ordinariis locorum. h. d. usque ad fin. Abbas Siculus.

§. 4. De b confratribus hoc constituimus, ut si non se praedictis fratribus omnino reddiderint, sed in proprietatibus suis omnimodo duxerint remanendum, propter hoc ab Episcoporum suorum sententia nullatenus eximantur, sed potestatem suam in eos, sicut in alios parochianos suos exercent, cum pro suis fuerint excessibus corrigendi. Quod autem de praedictis fratribus dictum est, ab aliis quoque Religiosis, qui praesumptione sua Episcoporum percipiunt jura, & contra canonicas eorum sententias, & tenorem privilegiorum nostrorum venire praesumunt, praecipimus observari. Si enim contra institutum hoc venerint, & Ecclesiae, in quibus ista praesumpserint, subiaceant interdicto, & quod egerint, irritum habeatur.

C A P. IV.

Suis privilegiis privandus est, qui alienis derogat. Idem Archiepiscopis (& c. Episcopis) ad quos litera ista pervenerint. [an. 1179.]

Dilecti filii d fratres Hospitalis Hierosolymitani transmissa nobis conquestione monstrarunt, quod vos eis de malefactoribus suis iustitiam facere non vultis, privilegia ipsorum recipere contemnes: [& inf. 1] Pro certo sciatis, quod nos concessa vobis privilegia decurtabimus, cum Ecclesiae Rom. scriptis authenticis obviare minime timeatis.

[1 Nec ipsos eleemosynas querere in vestris parochiis, aut confratres eorum sepelire aliquatenus permittatis. Quoniam igitur iidem fratres multis sunt libertatibus, & privilegiis a Rom. Pontificibus praemuneri, quae ut nostris temporibus infringantur nolumus sustinere. F. v. p. a. s. m. q. jam dictis fratribus in his, quae sibi a Rom. Eccl. noscuntur indulta fuisse, nullam prorsus molestiam faciatis, nec ea sibi contradicere, vel denegare aliquatenus attentetis. Si enim de vobis in veritate de cetero talia poterimus comperire.]

C A P.

a Vide Calixtum Pap. I. epist. 2. ad Episcopos Galliae. Referunt Burch. l. 11. decr. c. 38. & l. 100 p. 14. c. 102. b Praeter Panorm. & alios vid. hic Marianum Socin. & alios in c. 2. sup. de foro compet. & gloss. & Geminianum in c. quisquis 7. q. 4. c. Haec duae voces, & Episcopis, desunt in aliquot, & vetustis, & recentioribus. d C. 4. eod. tit. in 1. comp.

C A P. V.

Etiam privilegiati non possunt admittere excommunicatos ad sepulturam: & si admiserint, debent inde eos ejicere: & si non fecerint, Episcopus supplebit.

Idem Cantuarien. Archiepiscopo. [an. 1179.]

AD haec a: [& inf. 1] Mandamus, quatenus Hospitalariis praecipias, ut si quos in excommunicatione defunctos in coemeteriis Ecclesiarum sepelierint, eos extra coemeteria ejiciant: quod si facere noluerint, tu hoc de his, quos in excommunicatione defunctos esse constiterit, exequaris.

[1 In beatorum Apostolorum Principis cathedra Domino disponente quanquam immeriti sumus constituti, ut plantare debeamus, quae ad divinum spectant decorem, & evellere & eradicare curemus, quae obvia sunt rationi, & profectum impediunt salutis. Intelleximus sane, quod Hospitalarii nominati excommunicatos contra prohibitionem Episcoporum Ecclesiasticae praesumunt tradere sepulturae, non cogitantes, quoniam grave sit eis in morte communicare, quos dum viverent, Ecclesia a suo sinu pro suis excessibus segregavit. Unde quoniam hujusmodi praesumptionem, & temeritatem nolumus, nec debemus aliquatenus tolerare: F. v. p. a. s.]

C A P. VI.

Contra privilegium Ecclesiae praescribitur spatium XXX. annorum, hodie vero XL. ut infra. eod. Accedentibus.

Idem Abbati, & Monachis S. Andreae Cisterciens. Ordinis. [an. 1179.]

SI de b terra, quam habetis in Parochia Canonicorum de Plautio, per XXX. annos eis decimas perfolvistis, eas sibi de cetero integre perfolvatis. Licet enim privilegiorum Rom. Eccl. beneficio fratribus Cisterciens. Ordinis e indultum fuerit, quod de laboribus suis nullas decimas percipere debeant, de privilegio tamen indulto tanto tempore vobis detrahare voluistis, cum liberum sit unicuique suo juri renunciare, eoque modo non potestis vos in hac parte tueri.

C A P. VII.

De privilegiis non est judicandum, nisi eorum tenore inspecto, & secundum continentiam eorum ab omnibus subditis sunt servanda.

Idem Ambien. d Episcopo. [an. 1179.]

Porro e quamvis Templarii, & Hospitalarii multa sint libertatis praerogativa donati f, non dubitamus, quin aliam libertatem habeant in locis, in quibus antequam pervenissent ad eos, fuerant habitatores: quod totum ex inspectione privilegiorum plenius advertere potes, & secundum quod inveneris, ita observes. Sic enim eos volumus privilegiorum suorum servare g tenorem, quod eorum metas transgredi minime videantur.

C A P. VIII.

Per solutionem census, quae fit Rom. Eccl. non probatur exemptio a jurisdictione Episcoporum.

Idem I. Apost. sedis Legato. [an. 1179.]

REcepimus b literas, quas de Ecclesiis censuibus direxisti. Ceterum diligentiam tuam volumus non latere, quod sicut non omnes, qui specialiter B. Petri juris existunt, annuatim Apost. sedi censum exsolvunt, ita non omnes censuales ab Episcoporum subjectione habentur immunes. Inspicienda sunt ergo Ecclesiarum privilegia, & ipsorum tenor est diligentius attendendus, ut si fuerit deprehensum, quod Ecclesia, quae censum solvit, specialiter B. Petri juris existat, & ad iudicium i perceptae libertatis census annuus conferatur, non immerito poterit speciali praerogativa gaudere. Si vero ad iudicium perceptae protectionis census perfolvitur, non ex hoc juri dioecel. Episcopi aliquid videtur esse subtractum.

a C. 6. eod. tit. in 1. comp. b C. 9. eod. tit. in 1. comp. c Dicitur, odinis, deest in antiquis Cod. d Albiens. & Albian. e C. 10. eod. tit. in 1. comp. f dorati. g conservare. h C. 1. eod. tit. in 2. comp. i al. indicium, in aliquot antiq. ut paulo post.

C A P. IX.

Privilegium uni concessum non potest ad alium extendi, propter identitatem rationis. h. d. & solet quotidie allegari.

Idem.

Sane: [& inf.] Temerarium est, & indignum, aliquem sibi sua auctoritate praesumere, quod Rom. Ecclesia alicui certa ratione inspecta singularibus voluit beneficiis indulgere.

C A P. X.

In Oratoriis privatis campana publice tenevi non possunt etiam per Religiosos. h. d. & tene menti hunc textum, quia quotidie allegatur, & est in usu.

Celestinus III. Abulen. Episcopo. [an. 1195.]

PArentibus a literis certificari desideras, utrum Templariis, Hospitalariis, & aliis Oratoria in domibus suis habentibus, liceat campanas in eis ponere, publiceque pulsare: Respondemus autem consult. t. quod non licet eis hoc agere, quin potius per te per cens. Eccl. appell. rem. coercedi sunt, ut ita sint suo jure contenti, quod iustitiam non impediunt aliorum.

C A P. XI.

Intota provincia exhortationis officio privantur Hospitalarii, qui mittunt pro eleemosynis cruce falso signatos & si missi sunt Laici, excommunicantur: si sunt Clerici, ab officio, & beneficio suspenduntur: & eadem suspensione puniuntur, qui ante reconciliationem in polluta Ecclesia celebrant: & suspensi per Episcopos exemptos absolvi non possunt: & fratres privilegiorum, qui ad eos se omnino non transferunt, privilegiati non sunt.

Innocentius III. Archiepiscopo Lugdon. [an. 1212.]

Tuarum c nos tenor edocuit literarum, quod fratres hospitalis S. Joannis Laicos, & illiteratos mittunt pro eleemosynis colligendis: [& inf. 1] Cum enim in quadam Ecclesia baptismali, eis a praedecessore tuo collata, quidam eorum percutiens Vicarium Sacerdotem e ipsam Ecclesiam sanguinis effusione foedasset, usque ad reconciliationem divina ibidem interdixisti officia celebrari: sed nihilominus d ipsi in ea divina officia celebrarunt. Alios vero Presbyteros ab officio suspensos per Episcopos suos iidem, cum sint Laici ad divina officia instituunt exequenda. Quosdam praeterea, qui cum uxoribus suis in domibus propriis commorantur, eo quod eis de suis aliquid conferunt annuatim, ita emancipare contendunt, ut aliquibus secundum legem terrae de sibi objectis respondere minime teneantur. Verum quia privilegium meretur amittere, qui permissa sibi abutitur potestate f: Frat. tuae mandamus, quatenus si quos Clericos, aut Laicos a dictis fratribus pro colligendis eleemosynis cruce falso signatos inveneris, his, a quibus ipsos missos esse constiterit, per totam provinciam tuam g exhortationis officium interdicas: missos, si Laici fuerint, excommunicationis mucrone percillas: si Clerici, ab officio, beneficioque suspendas, nullo prorsus privilegii beneficio, vel appellationis remedio prevalente. Eos vero, quos in praedicta Ecclesia lege tibi dioecelana subiecta post interdictum tuum divina celebrare b cognoveris, eadem poena suspensionis involvens, in ea [donec reconciliata fuerit] officia non permittas celebrari divina: Presbyteros etiam suspensos ab Episcopis suis, & per praedictos i fratres ad officia sua temere restitutos, in

X x 2 ean-

a C. 2. eod. tit. in 2. comp. b alit. quinimo potius per se, & c. c. C. 1. eod. tit. in 3. comp. d al. ipsi ibi in ea, & c. e Dicitur, divina, deest in antiquioribus exemplarib. f Vid. l. Judeos. C. de iude. l. qui sine ff. de negor. gest. & l. liberam ff. de pecul. g Suam, legitur in vulgatis libris, ex antiq. tuam, repositum est. h celebrasse. i al. ita: & praedictos fratres, & c. ceterum ex veteribus exemplaribus lectio impressa reposita est, & rescripti series ostendit isse legi oportere.